

Η ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

(31.1.2021)

Συχνά στη θεία Λειτουργία και στις άλλες Ιερές Ακολουθίες της Εκκλησίας αποδίδουμε στον Θεό ιδιότητες που έχουν σχέση με το "έλεος", όπως: "Ελέησον ἡμᾶς ὁ Θεός κατά τό μέγα ἔλεός Σου..."· "Ὅτι ἐλεήμων και φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις...", "ολοει, κα σακτιρμας, κα φιλανθρωπα το μονογενοας σου Υἱου...", και πολλές άλλες παρόμοιες εκφράσεις ακούμε συχνά στην κοινή μας λατρεία.

Οι ιδιότητες αυτές του Θεού αποκαλύπτονται στην Αγία Γραφή, όπου συχνά αναφέρεται ότι ο Θεός είναι : "πλούσιος ἐν ἐλέει" (Εφεσ. 2,4)· "οἰκτίρων και ἐλεήμων ὁ Κύριος" (Ψαλμ. 102 [103], 8). Και όπως γράφει ο Απόστολος Πέτρος "ο Θεός, ο Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού κατά το μέγα του έλεος (από μεγάλη ευσπλαχνία) μας ξαναγέννησε σε μια καινούρια ζωή ...έτσι μπορείτε να ελπίζετε σε μια κληρονομιά φυλαγμένη για σας στους ουρανοῦς, που δεν φθείρεται" (Α' Πέτρ. 1,3-4).

Καθώς, λοιπόν, θυμόμαστε το έλεος και την ευσπλαχνία, που έχει εκδηλώσει μέχρι τώρα ο Θεός προς εμάς, παίρνουμε θάρρος να εμπιστευόμαστε σε Αυτόν, όλα τα προβλήματά μας και τις ανάγκες μας και να Του απευθύνουμε τα σχετικά αιτήματά μας κατά την κοινή μας λατρεία. Και ο Κύριος, βεβαίως, τα δέχεται και ανταποκρίνεται με τρόπους που η Πανσοφία Του και η αγάπη Του επιλέγει.

Όμως ο Κύριος θέλει να γίνουμε κι εμείς όμοιοι με Αυτόν. Κι εμείς να δείχνουμε έλεος. Να είμαστε εύσπλαχνοι προς τους άλλους· να είμαστε κι εμείς ελεήμονες. Γι' αυτό, σε έναν από τους εννέα Μακαρισμούς του λέγει ο Ιησούς: "**μακάριοι (ευτυχείς) είναι όσοι δείχνουν έλεος στους άλλους, γιατί σ' αυτούς θα δείξει ο Θεός το έλεός Του**" (Ματθ. 5,7). Και ο θεόπνευστος Απόστολος Παύλος μας προτρέπει: "Ὡς εκλεκτοί του Θεού, αγιασμένοι και αγαπημένοι Του αποκτήστε σπλαχνία οικτιρμού -ευσπλαχνία- καλοσύνη" (Κολοσ. 3,12). Να έχουμε καρδιακή αγάπη προς τους άλλους, ειλικρινή ευσπλαχνία σαν εκείνη που έδειξε ο Ιησούς προς τα πεινασμένα πλήθη, που έμεναν στην έρημο νηστικοί για να Τον ακούσουν: "Σπλαχνίζομαι τον κόσμο, γιατί τρεις μέρες τώρα είναι μαζί μου και δεν έχουν τι να φάνε. Και δεν θέλω να τους διώξω νηστικούς, μην αποκάμουν στο δρόμο" (Ματθ. 15,32) είπε στους Μαθητές Του, και έσπευσε με το γνωστό θαύμα να δώσει φαγητό σε χιλιάδες ανθρώπους. Συχνά οι ιεροί Ευαγγελιστές παρουσιάζουν αυτήν την ευσπλαχνία του Ιησού: "Όταν ο Ιησούς είδε πολύ κόσμο στην ακρογιαλιά της λίμνης Γεννησαρέτ, τους σπλαχνίστηκε, και γιάτρεψε τους αρρώστους των" (Ματθ. 14,14)· Όταν ο Κύριος είδε στην πύλη της Ναϊν τη χήρα που κήδευε το παιδί της, την σπλαχνίστηκε και της είπε μην κλαις" και ανέστησε το παιδί της (βλ. Λουκ. 7,13-15).

Βεβαίως εμείς δεν έχουμε τις δυνατότητες που είχε ο θείανθρωπος Ιησούς, ώστε με θαύματα να εκδηλώνουμε την ευσπλαχνία μας προς τους άλλους. Όμως, σημασία δεν έχει το μέγεθος ή η ποσότητα της βοήθειας που θα προσφέρουμε, αλλά η ποιότητα· η βοήθεια να προσφέρεται με ειλικρίνεια και με αγάπη, μέσα από την καρδιά μας. Ας θυμηθούμε ότι ο Κύριος επήνεσε τη φτωχή εκείνη χήρα που προσέφερε στον Ναό των Ιεροσολύμων δύο λεπτά (Μάρκ. 12,42).

Είναι χαρακτηριστικό και το εξής περιστατικό. Χειμώνα καιρό, ένας ζητιάνος στην άκρη του δρόμου, έχει το χέρι του απλωμένο για ελεημοσύνη. Ένας περαστικός τον είδε και τον πόνεσε η ψυχή του, αλλά δεν είχε καθόλου χρήματα να του δώσει. Αυθόρμητα πιάνει με τα δυό του χέρια το παγωμένο χέρι του ζητιάνου, το σφίγγει και του λέει: καλέ μου άνθρωπε δεν έχω αυτή τη στιγμή τίποτε να σου δώσω, αλλά θα προσευχηθώ για σένα να σε

βοηθήσει ο Θεός. Και ο ζητιάνος του απάντησε: σ' ευχαριστώ γιατί το χέρι σου μου ζέστανε την καρδιά!

Όταν υπάρχει ευσπλαχνία στην καρδιά μας, και με τον πιο απλό τρόπο να εκδηλώνεται, φέρνει ευεργετικά αποτελέσματα.

Ο Απόστολος Παύλος τονίζει και με τί διάθεση, να βοηθούμε τους άλλους, για να έχει αξία η ελεημοσύνη μας: "Ο καθένας ας δώσει ό,τι του λείει η καρδιά του **χωρίς να στενοχωρείται ή να εξαναγκάζεται**, γιατί ο Θεός αγαπά αυτόν που δίνει με ευχαρίστηση" (Β' Κορ. 9,7). Είναι άξιο πολλής προσοχής το σημείο αυτό, διότι αξία έχει η διάθεση της καρδιάς και όχι αυτή καθ' εαυτήν η βοήθεια. Και είναι κρίμα να κάνει κανείς μια δωρεά, και κάποτε σημαντική, και μετά, όχι μόνον να μη ωφελήσει την ψυχή του, αλλά και να την βλάψει, αφού δεν έγινε με αγάπη, αλλά με στενοχώρια, γιατί στερήθηκε αυτό που έδωσε.

Τέλος, ας θυμηθούμε και την σχετική εντολή του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, που όλοι γνωρίζουμε, αλλά όχι σπάνια λησμονούμε: "Όταν κάνεις ελεημοσύνη, μην το διατυμπανίσεις...για να σε τιμήσουν οι άνθρωποι" (Ματθ. 6,2). Αν κάνετε ελεημοσύνη με τέτοιο σκοπό, σας βεβαιώνω πως αυτή η τιμή που θα σου προσφέρουν οι άνθρωποι θα είναι όλη κι όλη η ανταμοιβή σας. Μή περιμένετε αμοιβή από τον ουράνιο Πατέρα σας (βλ. Ματθ. 6,1,2).

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, όταν διατηρούμε στις καρδιές μας "φιλευσπλαχνία και καλωσύνη" (Κολοσ. 3,12), όπως πάλι μας προτρέπει ο Απόστολος Παύλος, και προσφέρουμε την βοήθεια και συμπαράστασή μας στους αδελφούς μας, που την έχουν ανάγκη, ανταποκρινόμαστε με τον καλύτερο τρόπο στο έλεος και στις πλούσιες ευεργεσίες, που προσφέρει ο Θεός σε μας. Έτσι Του μοιάζουμε, όσον αυτό είναι δυνατόν στην ανθρώπινη φύση μας.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, σχολιάζοντας τα λόγια του Αγγέλου προς τον Εκατόνταρχο Κορνήλιο της Καισαρείας. "Κορνήλιε, οι προσευχές σου και οι ελεημοσύνες σου έφθασαν μπροστά στο Θεό» (Πράξ.10,4) λέγει, και με αυτό ας τελειώσουμε: "Πτερ**αν** **π**στι **τ**ς **ε**α**χ**ς **π** **ε**λεημοσύνη· **π**αν **ο**αν **μ** **π**οιή**σ**ς **π**τερ**αν** **τ** **ε**α**χ**, **ο** **π**τέταται· **π**αν **δ** **π**τερ**ω**θ**π** **π** **ψ**υχή σου, **π**παται **ε**ς **τ**αν **ο**α**ρ**ανόν." (Λόγος εις την νηστεϊαν και την ελεημοσύνην PG 48, 1060) **Η Ελεημοσύνη ανεβάξει τον άνθρωπο στον Ουρανό.**